Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 20 октябрь 1972 йил, жума | № 247 (15.418). Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВГА

Биз, СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибасини ўрганишга бағишланиб Тошкентда ўтказилган халқаро илмий конференция қатнашчилари самимий табрикномангиз ва конференциямиз ишига муваффақият тилаб эзгу истаклар билдирганлигингиз учун Сиз, ҳурматли Леонид Ильич Брежневга қизғин салом ва самимий миннатдорчилик сўзларини йўллаймиз. Бу табрикнома конференциямизнинг аҳамиятини оширди, унинг мазмунини бойитди.

Биз, дунёнинг 51 мамлакатидан келган олимлар ва ижтимоий-сиёсий арбоблар КПСС Марказий Комитетини, СССР Олий Советн Президиумини, Совет ҳукуматини, бутун қаҳрамон совет халқини яқинлашиб келаётган порлоқ ва қувончли байрам билан—эркин халқларнинг ихтиёрий бирлашуви натижасида вужудга келган тарихда биринчи кўпмиллатли давлат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги билан астойдил табриклаймиз.

Совет Иттифоқи барпо этилганлиги туфайли ундаги халқлар Коммунистик партия раҳбарлигида тарихан қисқа муддатда ривожланган социалистик жамият қуришга муваффақ бўлдилар. Совет Шарқининг республикалари совет халқларининг қардошлик оиласида, ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги туфайли жуда катта муваффақиятларга эришдилар.

Социализм миллий ва мустамлакачилик зулмини, ҳуқуқсизлик ва қашшоқликни батамом тугатиб, ҳамма халқларнинг ҳар томонлама ривожини, бахт-саодатини ва равнақини таъминлаб беришини Совет Шарқидаги республикаларнинг мисоли яққол кўрсатди. Совет Шарқи республикаларининг нокапиталистик ривожланиш тажрибасидан ҳозир мустамлакачилик зулмидан озод бўлган ҳамда иқтисодий ва социал тараққиётга интилаётган халқлар кенг миқёсда фойдаланмоқдалар.

СССР тинчлик, хавфсизлик ва халқлар ўртасида дўстлик манфаатларини кўзлаб халқаро майдонда изчил антиимпериалистик ва интернационалистик сиёсат ўтказаётганлигини, Совет Иттифоқи Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларини, араб мамлакатларини — империалистик агрессияга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашаётган Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги барча халқларни қатъиян қўллаб-қувватлаётганлигини биз юксак баҳолаймиз. СССРнинг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қардошлик ёрдами ва ҳар томонлама мадади туфайли вужудга келган шароитларда озодликка чиққан халқлар иқтисодий ва маданий ривожланишнинг энг муҳим проблемаларини ўз манфаатлари йўлида муваффақиятли равишда ҳал эта оладилар.

Ҳурматли Леонид Ильич Брежнев, Сизга сиҳат-саломатлик, тараққийпарвар инсоният бахт-саодати йўлидаги ишингизда катта муваффақиятлар тилаймиз.

Совет халқига коммунистик қурилишнинг улуғвор планларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

«СССРДА СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРТИШЛАР ТАЖРИБАСИ ВА УНИНГ ХАЛҚАРО АҲАМИЯТИ» МАВЗУИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ ҚАТНАШЧИЛАРИ.

Ленин ғояларининг БУЮК КУЧИ

19 октябрь куни Тошкентда «СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибаси ва унинг халқаро аҳамияти» мавзуидаги халқаро илмий конференцияда секцияларнинг мажлислари давом эттирилди. Бу мажлисларда озод бўлган мамлакатларнинг нокапиталистик ривожидаги ҳозирги босқичнинг социал-сиёсий ва иқтисодий проблемалари кўриб чиқилди.

Танаффусдан кейин якунловчи ялпи мажлис бўлди. Мажлисда Болгариядаги Осиё ва Африка илмий-тадқиқот марказининг директори Евгений Каменов, Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитетининг аъзоси Иброҳим Шукрий (Миср Араб Республикаси), Яман Халқ Демократик Республикаси миллий фронти Марказий Комитетининг аъзоси, радио ва телевидениенинг бош директори Рашид М. Собит, Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги партияси раҳбар кенгашининг аъзоси Сильвино Далуз, Мадагаскар мустақиллик конгресси партияси бош секретарининг ўринбосари, парламент депутати Аресен Рацифихера, СССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг бўлим мудири, тарих фанлари доктори Г. Ф. Ким, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг илмий секретари, шу академиянинг мухбир аъзоси О. Б. Жамолов ахборот бердилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик П. Н. Федосеев ўз нутқида конференциянинг якунлари, унинг жуда катта аҳамияти тўғрисида гапирди. Ана шу ваколатли анжуман ишида дунёнинг элликдан ортиқ мамлакатидан вакиллар қатнашди, деди у. Ялпи мажлисларда ва секцияларнинг мажлисларида юздан ортиқ киши илмий доклад қилди ва ахборот берди.

Конференцияда чиқарилган хулосалар ва умумлашмалар синчиклаб ўрганилиши керак. Олимларнинг вазифаси — СССРдаги социалистик қурилишнинг, айниқса Совет Шарқи республикаларида содир бўлган ўзгаришларнинг тарихий тажрибасини ўрганишга доир тадқиқотларни чуқур ва ҳар томонлама давом эттиришдан иборат.

Барча мамлакатлардаги тараққийпарвар олимлар билан алоқаларни мустаҳкамлаш, янги турмуш қуриш йўлига ўтган давлатларни ривожлантириш проблемаларини биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, чуқур ишлаб чиқиш зарур.

П. Н. Федосеев конференция якдиллик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтганлигининг жуда катта аҳамиятини таъкидлади. Ҳамма нотиқлар империализмнинг жануби-шарқий Осиёдаги ва Яқин Шарқдаги жиноий ҳаракатларини қораладилар.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов якунловчи нутқ сўзлади.

«СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибаси ва унинг халқаро аҳамияти» мавзуида Тошкентда чақирилган халқаро конференция — жуда катта илмий ва сиёсий аҳамиятга эга бўлган воқеадир, деб таъкидлади ўртоқ Рашидов. Бу конференция шонли юбилей — ССР Иттифоқининг 50 йиллиги муносабати билан бизнинг мамлакатимизда ва бутун дунёда олиб борилаётган катта тайёргарлик иши системасидаги энг муҳим бўғинлардан биридир. Конференциянинг жуда катта интернационал аҳамияти бор. Бизнинг конференциямиз ҳамма қитъаларда дунёни революцион янгилаш жараёни давом этаётган шонли бир пайтда ўтди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев конференция номига самимий, илҳомбахш табрикнома йўллаганлиги конференцияга алоҳида аҳамият бахш этди. Бу мактуб конференция бутун ишига руҳ бериб турди.

Чет мамлакатларнинг конференция минбаридан сўзга чиққан олимлари ва жамоат арбоблари Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг социал-иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида содир бўлаётган туб ўзгаришларни атрофлича ва ишонарли тарзда ёритиб бердилар. СССРдаги социалистик ўзгартишлар тажрибасининг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятини улар якдиллик билан эътироф қилишди.

Тошкент конференцияси марксизм-ленинизмнинг қудратли ижодий кучини, Ленин ғояларининг улуғворлиги ва абадий ҳаётбахшлигини яна бир карра намойиш қилиб кўрсатганлиги бу конференциянинг энг асосий сиёсий якуни бўлди. Кейинги ўн йилликлар мобайнида амалга оширилган ижтимоий ривожланишнинг ўзига хос янги йўллари ва формалари ленинизмнинг амалдаги улуғвор ғалабаларининг бевосита натижасидир.

Конференция давомида нокапиталистик ривожланиш проблемаларига айниқса кўп эътибор берилди. Шундай бўлиши ҳам табиийдир. Бизнинг замонамизда Осиё ва Африкадаги кўпгина мамлакатлар ривожланишнинг ана шу йўлига ўтди. Бу мамлакатларнинг халқлари ўзларининг шароитларини ҳисобга олган ҳолда бу йўлдан ҳаракат қилишнинг энг самарали форма ва методларини топишга интилмоқдалар. Шу сабабли, уларнинг Совет Шарқи халқлари тажрибасига қизиқаётганликлари ғоят тушунарлидир. Чунки Совет Шарқининг халқлари инсоният тарихида биринчи бўлиб капитализмни четлаб, феодализмдан социализмга ўтишнинг Ленин чизиб берган йўлидан бордилар.

Конференция ишлаб турган кунларда совет ва чет эл олимлари ҳамда жамоат арбобларининг дўстона учрашувлари бўлиб ўтди, улар ўртасида яқин амалий алоқалар ўрнатилди. Совет республикаларидан ва чет эллардан келган меҳмонлар Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон ҳаётида рўй берган жуда катта ўзгаришлар билан танишиш, халқимизнинг меҳмондўстлиги, хурсандчилиги ва самимий дўстона туйғуларини ўзлари ҳис қилиш имкониятига эга бўлдилар. Ана шуларнинг ҳаммаси совет ва чет эл олимлари ўртасида, СССР, бошқа социалистик давлатлар халқлари билан Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари ўртасидаги алоқаларни, бирдамлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ишига хизмат қилиши шубҳасиз.

Конференцияда дўстлик ва тинчлик, бирлик ва жипслик, самимият ва ҳамжиҳатлик руҳи, ижодий бунёдкорлик руҳи ҳукмронлик қилди.

Конференциянинг иши натижасида ғоят зўр илмий қимматга эга бўлган кўпдан-кўп материал тўпланди. Ана шу материални умумлаштириш ҳамда конференция қатнашчилари ўртага ташлага ва асослаб берган қоидалардан бундан буёнги илмий ва амалий фаолият учун хулосалар чиқариб олиш муҳимдир. СССРдаги социалистик ўзгартишларнинг тарихий тажрибасини ҳар томонлама ўрганиш жараёнини тугалланди, деб ҳисоблаб бўлмайди. Илмий тадқиқотлар ва умумлашмалар учун олимлар ихтиёрига битмас-туганмас мавзулар бериб қўйилди. Ҳамма ижтимоий фанлар арбоблари бу ишни зўр эътибор билан давом эттиришлари, ривожланган социалистик жамиятни барпо этиб, эндиликда коммунизмнинг муҳташам биносини қураётган партиямизнинг, халқимизнинг ажойиб тажрибасини атрофлича ва чуқурроқ ўрганишлари керак.

Конференция қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

19 октябрда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати конференция қатнашчилари учун катта қабул маросими ўтказди. Қабул маросими самимий дўстона вазиятда ўтди

(ЎзТАГ).

УЛУҒ ОКТЯБРГА СОВҒАЛАР

БИРИНЧИ МАРРА

Андижон районининг меҳнатчилари давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 58600 тонна «оқ олтин» топширилди. «Зангори кема»лар бункерларидан 16900 тонна пахта тўкилди.

Пахта сотиш планини ошириб бажарган Киров номли, Ленин номли, «Ямбол», Жданов номли, Свердлов номли, Навоий номли, Калинин номли, Тельман номли, «Октябрь», Куйбишев номли, «Партия XXII съезди» колхозларининг пахтакорлари планнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

Район меҳнатчилари 70.000 тонналик маррани эгаллашга, гектаридан 34 центнердан ҳосил олишга ва социалистик мажбуриятларни бажариб ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг юбилейини муносиб кутиб олишга аҳд қилдилар.

60 МИНГ ТОННА УЧУН

Сирдарё область Оқ олтин районининг хўжаликлари пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. План 22 кунда адо этилди. Район пахтакорларидан 46 минг 100 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олинди. Тайёрланган пахтанинг ҳаммаси машинада терилди. Машина терими плани 110,7 процент бажарилди.

«Фарғона», Ворошилов номли, У. Юсупов номли совхозлар давлатга пландан ташқари кўп пахта бердилар.

ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олаётган район меҳнатчилари пахта топширишни 60 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар. (УзТАГ).

НАВБАТ— МАЖБУРИЯТГА

Ильич районининг дала меҳнатчилари пахта топшириш плани бажарилди, деб рапорт бердилар. Ватан бу район хўжаликларидан 39.000 тонна «оқ олтин» олди, шу ҳосилнинг 94 проценти машиналарда терилди. Пахтани машинада териш плани 125 процент қилиб бажарилди. Пахта тайёрлашда биринчи маррани эгаллаш учун курашда «Правда», Волков номли совхозларнинг деҳқонлари яхши меҳнат қилдилар.

Район пахтакорлари пахта терриш суръатларини пасайтирмай, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашмоқдалар. Ўзбекистоннинг катта пахта хирмонига яна 11.000 тонна «оқ олтин» тўкишга аҳд қилинди.

МАШИНАЛАР МЎЪЖИЗАСИ

Ворошилов районининг меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш плани бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Улар даладан 33 минг 500 тонна «оқ олтин» териб олиб, давлат хирмонига топширдилар. Шундан 21700 тоннаси машинада терилди.

Свердлов номли, «Қизил Октябрь», К. Маркс номли, Куйбишев номли колхозлар мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Район деҳқонлари ватанга 40000 тонна пахта бериб, СССР ташкил этилганлигининг олтин юбилейини муносиб кутиб олишга ваъда қилдилар.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ЗАФАРИ

Фарғонанинг катта пахта хирмони учун кураш фронтидан яна бир зафарнома келди: Риштон районининг механизаторлари машинада пахта териш планини областда биринчи бўлиб бажардилар. Тайёрлов пунктига 10600 тоннадан зиёд — терилган жами пахтанинг учдан бир қисмидан ошиқ пахта юборилган.

Техникадан баракали фойдаланиш туфайли Ленин номли ва Навоий номли колхозлар давлатга пахта сотиш планини районда биринчи бўлиб бажардилар. Ленин номли колхознинг Т. Пўлатов, К. Аминов, Р. Қосимов, «Риштон» совхозининг К. Марайимов, Т. Ўринбоев, Навоий номли колхознинг М. Қўчқоров, М. Одилов каби илғор механик-ҳайдовчилари машина бункерларидан 180-250 тоннадан пахта тўкдилар.

ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бош секретари Юсуф ал-Сибоийни 19 октябрь куни қабул қилди.

Шу куни Тошкентдаги халқаро илмий конференцияда қатнашаётган араб мамлакатлари делегациялари ҳам қабул қилинди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов меҳмонларга КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда Совет Ўзбекистони эришаётган муваффақиятлар тўғрисида, республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапириб берди. Совет кишиларининг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун курашаётган араб халқлари билан бирдамлиги тўғрисида суҳбатлашилди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев Конго Халқ Республикаси юстиция ва меҳнат министри, Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетининг аъзоси Александр Денгени, шунингдек халқаро илмий конференцияда қатнашаётган бир группа давлат ва жамоат арбобларини ҳамда Африкадаги миллий-озодлик ҳаракати арбобларининг делегациясини қабул қилди.

У янги турмуш қуришда меҳмонларга муваффақиятлар тилади, ватанпарвар кучларга эса мустамлакачилик ва ирқчилик оқибатларини тугатиш учун курашда ғалабалар тилаб, истак билдирди.

Бўлиб ўтган суҳбатда Ўзбекистон ССР Министрлар Советм Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Турсунов қатнашди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов шу куни Латин Америкаси мамлакатларининг «СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибаси ва унинг халқаро аҳамияти» мавзуидаги халқаро илмий конференцияда қатнашаётган делегациясини қабул қилди.

(ЎзТАГ).

Совет ва чет эл мухбирларининг матбуот конференцияси

Совет ва чет эл мухбирларининг матбуот конференцияси бўлиб ўтди. «СССРда социалистик ўзгартишлар тажрибаси ва унинг халқаро аҳамияти» мавзуидаги илмий конференциянинг иши тўғрисида СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Солодовников журналистларга гапириб берди.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бош секретари Юсуф ал-Сибоий, Жанубий Африка африкаликлар миллий конгрессидан доимий секретариатнинг секретари Синдисо Мфениане, Ҳиндистондан доимий секретариатнинг секретари, Бутунҳиндистон тинчлик ва бирдамлик кенгашининг бош секретари Барен Рей Африка-Осиё бирдамлигининг ҳамда Осиё ва Африка халқлари миллий озодлик курашининг асосий проблемалари тўғрисида ахборот бердилар. (ЎзТАГ).

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 19 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	1,69	107,23	1,34	78,48
СИРДАРЁ	1,97	103,39	1,47	115,31
Андижон	1,13	89,55	2,85	98,11
Тошкент	1,75	89,07	1,55	96,44
Наманган	1,90	88,08	3,41	132,47
Фарғона	1,31	77,96	2,19	78,61
Сурхондарё	1,42	72,38	0,83	66,73
Бухоро	1,24	71,75	1,55	60,63
Самарқанд	1,92	52,62	2,60	45,70
Хоразм	1,63	52,18	1,67	32,61
ҚҚАССР	1,73	50,19	1,86	42,36
Республика бўйича	1,58	77,48	1,92	80,32
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Қашқадарё	1,70	85,78		
Сурхондарё	1,47	55,59		
Бухоро	1,17	54,91		
Республика бўйича:	1,58	66,35		

«КОСМОС-525» УЧИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

1972 йил 18 октябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-525» учирилди. Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ этишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

УЛУҒ ЛЕНИН ТИЛИНИ ЎРГАНАЙЛИК

Суратда: халқаро симпозиумнинг президиуми. А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

19 октябрь куни Тошкентда очилган халқаро симпозиум Осиё, Африка, Ўрта Шарқ ва Яқин Шарқ мамлакатларида рус тили ўқитишнинг актуал проблемаларига бағишланди. Ушбу анжуман ишида Совет Иттифоқи ва чет давлатларнинг 150 дан ошиқ олимлари қатнашмоқда.

МАПРЯЛ бош секретари профессор **В. Г. Костомаров** симпозиумнинг биринчи ялпи мажлисини очиб, дунёдаги ҳамма халқлар учун, социализм ғалаба қилган биринчи мамлакат тўғрисида кўпроқ нарса билишга, улуғ Ленин тилида ўқиш, гапириш ва ёзишга интилаётган кишилар учун рус тилини ўрганишнинг жуда катта аҳамияти борлигини таъкидлади. У айтдики, рус тили Совет Иттифоқида миллатлар ўртасидаги муомала ва совет халқларини бир-бирларига яқинлаштириш тилига айланиб, бутун дунёда тобора кўпроқ ўрганиб борилмоқда. Рус тили мажбурий «чет тили» предмети сифатида мактаб программаларига 82 мамлакатда киритилган. Бу нарса халқлар Совет Иттифоқининг ҳозирги воқелиги тўғрисида, Совет Иттифоқи экономикаси, фани, техникаси, маданиятининг ривожланиши ҳақида кўпроқ маълумотлар олишга ёрдам бермоқда.

Профессор В. Г. Костомаров сўнгги 20 йил мобайнида рус тили чинакам оламшумул миқёсда ўрганилаётганлигини айтди. Рус тили Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги бешта расмий тилнинг бири деб қабул қилинган. Кўпгина халқаро симпозиум ва конференцияларда гаплашиладиган тил бўлиб хизмат қилмоқда.

Осиё, Африка, Яқин Шарқ ва Ўрта Шарқдаги ривожланаётган кўпгина мамлакатларда ҳам рус тилини ўрганиш кенг ёйилди. Масалан, Ҳиндистоннинг 19 олий ўқув юртлари ва мактабларида, Афғонистон, Эрон, Япония, Бирма, Миср Араб Республикаси ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг олий ўқув юртлари, ўрта мактабларида рус тили ўқитилмоқда. Тошкент халқаро симпозиуми ер куррасининг ана шу районида рус тилини ўрганиш ва ўқитиш билан боғлиқ проблемаларни ўрганишни вазифа қилиб қўяди.

В. Г. Костомаров рус тили ва адабиёти муаллимлари халқаро уюшмаси номидан ва МАПРЯЛ ижроия комитетининг топшириғига мувофиқ симпозиум қатнашчиларини самимий табриклади. У Ўзбекистон ҳукуматига, ушбу анжуманни тайёрлашда ва ишини ташкил этишда қатнашган республика муассасалари ва ташкилотларига қизғин миннатдорчилик ҳам изҳор этди.

Мажлисда сўзга чиққан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов олимлар номидан симпозиум қатнашчиларини самимий табриклади ва уларнинг ишига катта муваффақиятлар тилади. У айтдики, Совет Иттифоқи аҳолисининг тўртдан уч қисми сўзлашадиган рус тили совет кишиларининг бир-бирлари билан муомала қиладиган қуролигина эмас, балки фан ва маданиятнинг ҳақиқий тили ҳам бўлиб қолди. О. С. Содиқов Ўрта Осиё республикаларида фаннинг ривожланишида рус тили жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Планетада улуғ Ленин тили янада кўпроқ ёйилишига шубҳасиз ёрдам берадиган ушбу муътабар халқаро анжуман катта умумхалқ байрами — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида ўтказилаётганлиги эътиборга сазовордир,— деди ўз нутқида Ўзбекистон ССР Маориф министри С. Шермуҳамедов. У республика халқ маорифи рус тили ва адабиётини ўрганишда эришган муваффақиятлар тўғрисида йиғилиш аҳлига гапириб берди. Ҳамма бошланғич мактабларда, деди у,— ўқиш вақтининг қарийб олтидан бир қисми рус тили ва адабиётига сарфланмоқда.

Тошкент Давлат университетининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов симпозиум қатнашчиларини самимий табриклади — симпозиум иши ҳам шу университет биносида ўтмоқда.

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри Ғ. Абдураҳмонов «Ўзбекистон — СССР қардош халқлари оиласида 50 йил» мавзуида доклад қилди. Шундан сўнг Осиё, Африка, Яқин Шарқ ва Ўрта Шарқ мамлакатларида рус тили ўқитишнинг актуал проблемаларига бағишланган асосий докладлар тингланди.

Симпозиумнинг очилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева қатнашди.

Симпозиум уч кун давом қилади.

(ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМ БЕРИШГА — ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

Сиёсий ўқув йили бошланди. Айни вақтда бу ўқув йили иқтисодий билим бериш борасида энди вужудга келтириладиган кенг системада ҳам биринчи ўқув йилидир. «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори эълон қилингандан бери ўтган вақт ичида партия, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари иқтисодий ўқишни авж олдириш соҳасида бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Кўпгина республикалар, ўлкалар, областлар, районларда, корхона ва хўжаликларда перспектив планлар тузиб чиқилди, шу планларга мувофиқ миллион-миллион меҳнаткашлар партия ва комсомол ўқувининг турли формаларида, институтларда, ўқув комбинатларида, малакани ошириш факультетлари ва курсларида, коммунистик меҳнат мактабларида, халқ университетларида, икки йиллик иқтисодий мактабларда тавсия этилган иқтисодий курсларни ўрганишга киришмоқдалар.

Машғулотларни ўтказишга иқтисодий хизмат соҳасида пухтагина тайёргарлик кўрган мутахассис ходимлар, турли ишлаб чиқариш бўлинмаларининг раҳбарлари, халқ хўжалиги мутахассислари, ўқитувчилар ва олимлар жалб қилинди. Уларнинг аксарияти пропагандистлар курси ва семинарларида ўқиб чиқишди.

Лекин пироварди муваффақият қозонишда энг муҳим нарса — иқтисодий ўқувнинг юксак ғоявий даражада, чуқур мазмунли бўлишини, миллион-миллион меҳнаткашларнинг ишлаши учун амалий фойда беришини таъминлашдан иборат. Ходимларнинг иқтисодий билим даражаси жамиятни иқтисодий ривожлантириш эҳтиёжига, амалга оширилаётган ўзгаришларнинг миқёсига мувофиқ бўлиши лозим.

Ходимларнинг иқтисодий билимдон бўлиши учун қўйилаётган талабларнинг тобора ошаётганлиги аввало фан-техника революцияси жараёнида халқ хўжалигини ўстириш суръатлари тезлашиб бораётганлигидан, иқтисодий потенциал кўпайиб, ишлаб чиқариш миқёслари кенгайиб бораётганлигидан, ишлаб чиқаришнинг структурасидаги ўзгаришлардан, уни концентрациялаш ва ихтисослаштириш даражасидан келиб чиқмоқда. Иқтисодий муносабатлар системаси ривожланиб бормоқда, ишлаб чиқаришнинг бутун хўжалик юритиш механизмини бошқариш, планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш такомиллаштирилмоқда.

Марксча-ленинча иқтисодий назария, партия иқтисодий сиёсати масалалари, хўжаликни юритишдаги, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришдаги илғор тажрибалар иқтисодий билим беришнинг негизидир.

Марказий министрликларнинг ва идораларнинг, республика, ўлка ва область органларининг раҳбар ходимлари «Бошқарув фани ва практикаси» курсини ўрганишга киришдилар. Иқтисодий назарияни ва бошқарув практикасини, бутун халқ хўжалиги миқёслари учун характерли бўлган иқтисодий ривожланиш проблемаларини чуқур билиш — ходимларнинг бу категорияси учун энг зарур бўлган ишлаб чиқаришни кўзловчи ва социал заруратдир. Шу сабабли бошқарувнинг системали анализ қилиш методологияси асосларини, бошқарувнинг иқтисодий, социал-психологик ва ҳуқуқий жиҳатларини, иқтисодий-математик методлардан практикада фойдаланиш тажрибасини, замонавий техникани ва бошқарув технологиясини ўрганишга ўқув программасида алоҳида эътибор берилди.

Корхоналарнинг, саноат бирлашмаларининг ва қишлоқ хўжалигидаги бошқа тармоқларнинг раҳбарлари «Ишлаб чиқаришни илмий бошқариш асосларини» ўрганишга киришадилар. **Колхозларнинг раислари, совхозлар ва бирлашмаларнинг директорлари** ҳам мана шундай, лекин қишлоқ хўжалик корхоналарини бошқаришга доир курсни ўргана бошлайдилар.

Мана шу ходимларнинг ҳаммаси партия иқтисодий сиёсатининг актуал проблемаларини ўрганиш билан бир қаторда социалистик ишлаб чиқаришни бошқаришнинг ленинча принципларини ва методларини, иқтисодий анализнинг моҳиятини ва усулларини, информация тўплаш ва уни ишлаб чиқишни, раҳбарнинг иш услуби масалаларини, қарорларни қандай қабул қилиш ва уларнинг ижросини ташкил этишни, автоматлаштирилган бошқарув системаларини ҳам ўрганадилар.

Бу йилги ўқув йилида барча бўлинмаларнинг раҳбарларини ва корхоналарнинг мутахассисларини иқтисодий ўқитишга катта эътибор берилади. Бошқарувнинг бу бўғинидаги ходимларга «Социалистик ишлаб чиқаришнинг экономикаси ва уни бошқариш асослари» курси тавсия қилинган. Қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқариш экономикасига ва уни бошқаришга доир шу номдаги курсни бригадирлар, фермаларнинг мудирлари, ва бўлимларнинг бошқарувчилари, колхозлар ва совхозларнинг барча мутахассислари ўрганадилар. Бу курсларнинг мазмуни иқтисодий назария масалаларини, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини таъминлаш, хўжалик ҳисобини, янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқариш фондларидан ва меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш, маънавий ва моддий рағбатлантиришни такомиллаштириш йўлларини, меҳнат коллективларида мусобақани ташкил этиш ва меҳнат унумдорлигини оширмоқ учун энг қулай маънавий-сиёсий муҳит яратиб бериш йўлларини ўз ичига олади.

Иқтисодий билим бериш системасида шуғулланувчиларнинг асосий кўпчилигини **ишчи ва колхозчилар** ташкил этади. Уларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги, ишлаб чиқаришни ва бошқаришни такомиллаштиришда, давлат планларини ва мажбуриятларини бажаришда иштирок қилишлари олган иқтисодий билимлари қай даражада бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шуни ҳисобга олиб «Иқтисодий билим асослари» курслари ишлаб чиқилди.

Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар сафига қўшиладиган ёшлар—хўнар-техника билим юртларининг ўқувчилари, шунингдек заводлар ва фабрикалардаги курсларда касб ўрганаётган ёшлар «Меҳнат ва ишлаб чиқариш экономикаси асослари»ни ўрганишга киришадилар.

Ўқув жараёнини ташкил этишда марксизм-ленинизм классикларининг асарларидан, КПСС XXIV съездининг, Марказий Комитет Пленумларининг материалларидан, Совет ҳукуматининг қарорларидан, шунингдек турли курслар бўйича нашр этилган ва яқин вақтлар ичида нашр этиладиган дарсликлар ва кўргазмали қўлланмалар ҳамда тегишли газеталар ва журналларда босилган мақолалар ва бошқа материаллардан фойдаланиш керак. Ўқув йили давомида Бутуниттифоқ радиоси ва марказий телевидение ишчилар, колхозчилар, мутахассислар, хўжаликларнинг раҳбарлари учун иқтисодий билим бериш системасининг курслари бўйича махсус циклли эшиттиришлар ва кўрсатувлар бериб боради.

Иқтисодий ўқувнинг савияси ва сифати аввало, асосан иқтисодий мактабларнинг раҳбарларига, пропагандистларга, ўқитувчиларга ва лекторларга боғлиқ, албатта. Партия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари, давлат, касаба союз ва комсомол органлари, «Билим» жамиятининг ташкилотлари иқтисодий билимларнинг пропагандистларига диққат-эътибор бериб, ғамхўрлик қилиб туришлари, улар зиммасига юклатилган катта давлат аҳамиятига эга бўлган вазифаларни бажариш учун бутун зарур шароитни яратиб беришлари керак. Ўқув жараёнини ташкил этишдаги энг яхши тажрибаларни топиб, умумлаштириш ва бу тажрибаларни дарров пропагандистлар орасида ёйиш зарур.

Хуллас, машғулотлар бошланди. Катта тайёргарлик ишлари олиб борилган жойларда машғулотлар уюшқоқлик билан ўтмоқда ва тингловчиларга катта фойда етказмоқда. Лекин ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, КПСС Марказий Комитетининг иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисидаги қарорида қўйилган талабларни ва берилган тавсияларни бузиш ҳоллари, афсуски, оз эмас. Баъзи ташкилотларда бу йилги ўқув йилининг ўзидаёқ ходимларнинг энг кўпини ўқишга тортишга интилиб, реал шароитнинг имкониятларини ҳисобга олмай туриб иқтисодий билим бериш формаларини ташкил этганлар, бунинг учун билимдон пропагандистлар етарли топилдими ёки йўқми, бу ҳақда ўйламаганлар. Ҳаммани «ўқишга тортиш» кетидан қувиб, баъзи жойларда врачларни, муаллимларни, маданият ходимларини буйруқ бериш йўли билан иқтисодий мактаб семинарларнинг тингловчилари қаторига шошқалоқлик билан қўшиб қўяверганлар. Айни вақтда кўпгина жойларда олий ўқув юртлари ва техникумлардаги ўқитувчиларнинг, айниқса махсус техникавий фанларни ўқитаётган ўқитувчиларнинг иқтисодий билимларини гўлдиришга ёрдам берилмаётир. Айрим министрликлар ва идораларда типовой ўқув программаларини, асосан иқтисодий, назария масалалари ҳисобидан ўзбошимчалик билан қисқартира бошлаганлар, ўқитиш жараёнини муваффақиятли олиб боришга имкон бермайдиган тарзда ўқиш муддатларини қисқартирмоқдалар.

Министрликлар ва идораларнинг, корхона ва бирлашма раҳбарларининг, касаба союз органларининг ҳаммаси ҳам иқтисодий ўқув системаси учун зарур моддий база яратиб бериш, иқтисодий ва илмий-техникавий пропаганда кабинетларини ускуналаш ва ташкил этиш, кутубхоналар, клублар ва маданият саройларининг бу соҳадаги активлигини ошириш учун ўз вақтида зарур тегишли чора-тадбирларни кўрганлари йўқ. Кўп жойларда партия комитетларининг лекторлик группалари, «Билим» жамияти ва илмий-техника жамиятлари ташкилотлари иқтисодий билим бериш системаси ишида ўзларининг қандай қатнашишларини ҳануз белгилаб олганлари йўқ, типовой ўқув программаларининг мавзулари бўйича, айниқса ишлаб чиқаришни бошқариш проблемалари бўйича лекторларнинг курслари ва семинарларини ташкил этмаётирлар. Айрим ҳолларда партия комитетларининг тармоқ бўлимлари меҳнаткашларнинг иқтисодий ўқувини ташкил этишга раҳбарлик қилишда ва буни назорат қилиб туришда лозим бўлган даражада қатнашмаётирлар. Мана шу ва бошқа нуқсонлар ҳамда камчиликларни тезроқ тузатиш зарур.

Барча корхоналарда, муассасаларда, колхозлар ва совхозларда, район ва шаҳар партия комитетларида биринчи машғулотларни атрофлича анализ қилиб чиқиш, конкрет хулосалар чиқариб олиш ва иқтисодий ўқувнинг барча бўғинларидаги ишларни пухта ташкил этиш учун амалий чоралар кўриш мақсадга мувофиқдир. Бу муҳим ишга юзаки қарашга ва формализмга қарши қатъий чора ва тадбирларни кўриш зарур. Системали равишда назорат ва анализ қилиб туриш, ўз вақтида ёрдам бериш ва хатоларнинг олдини олиш иқтисодий билим бериш системасининг муваффақиятли ишлашини таъминловчи муҳим шартдир.

Белоруссия, Қозоғистон, Ўзбекистон ва Озарбайжон Коммунистик партияларининг Марказий Комитетлари, шунингдек Донецк, Киев, Свердловск ва бошқа бир қанча областларнинг партия комитетлари меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш кенгашлари ташкил этдилар. Бу тажрибани эътиборга олиш ва ёйиш керак. Бундай кенгашлар давлат, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг, фан ва маданият ташкилотлари ва муассасаларининг шу соҳада қилаётган ишларини яхшироқ координациялашга ёрдам беради.

Партия ўқуви системасида бўлгани каби иқтисодий билим бериш системасининг оммавий формаларида ҳам, маълумки, октябрь ойида бир-икки машғулот КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорини ўрганишга бағишланади. Шу билан бир қаторда ўқувнинг ҳамма формаларидаги тингловчилар асосий мавзуларни ўрганишга ноябрь ойидаёқ киришмоқлари учун асосий курс бўйича ҳам кириш машғулоти ўтказиш зарур.

Меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш қисқа муддатли кампания эмас. Бу иш доимий ва тўхтовсиз диққат-эътибор бериб туришни, ўқитиш формалари, методларини узлуксиз такомиллаштириб боришни талаб қилади. Партия, давлат, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг бурчи—коммунистик тарбиянинг мана шу муҳим ва мустаҳкам воситаси самарадорлигини оширмоқ, омманинг меҳнат-ғайратини ва сиёсий активлигини оширмоқ учун ҳамма имкониятлардан фойдаланишдан иборат.

(«Правда», 1972 йил 18 октябрь).

Фотолавҳалар

Элюртимиз дастурхонини ноз-неъматлар билан безатишда фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилаётган республика озиқ-овқат саноати корхоналарининг ишчан коллективлари олтин юбилейга арзигули тўёна ҳозирлаяптилар. СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) 1. Тошкент сут комбинатининг қаймоқ қуйиш цехи илғор ишчиси М. Сябро ва инженер-технолог З. Аъзамхўжаева; 2. Тошкент нон маҳсулотлари комбинатининг пешқадам мастери Лола Салимова; 3. Шу комбинатнинг ибрат кўрсатиб торт тайёрлаётган кондитер бригадаси бошлиғи Толиб Юнусов.

И. Глауберзон фотолари.

СОВЕТ—АМЕРИКА БИТИМЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

ВАШИНГТОН, 19 октябрь. (ТАСС). 12-18 октябрда Вашингтонда шу йил май ойида совет раҳбарлари билан АҚШ президенти ўртасидаги келишувга мувофиқ савдо масалалари юзасидан тузилган Совет — Америка комиссиясининг иккинчи сессияси бўлиб ўтди.

Сессия АҚШ савдо министри П. Питерсон раислигида ўтди. Совет ҳукумат делегациясига СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев бошчилик қилди.

Савдо тўғрисида битим, ленд-лиз бўйича ҳисоб-китоб қилиш тўғрисидаги битим ва ўзаро кредит бериб туриш тўғрисидаги битим юзасидан музокаралар тугалланди ва шартнома имзоланди.

Денгизда кемалар қатновига доир баъзи масалалар хусусида ҳам битим имзоланди. Бу масала юзасидан ҳар иккала томоннинг махсус ҳукумат делегациялари музокара олиб борган эдилар.

Томонлар мана шу битимларнинг ҳаммаси «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари» тўғрисида шу йил май ойида Москвада КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва АҚШ Президенти Р. Никсон имзолаган қўшма ҳужжатнинг руҳига мувофиқдир ва икки томон ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш йўлида муҳим ва зарур чорадир, деб ишонч билдирдилар. Имзоланган ҳужжатлар Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун янги имкониятлар яратиб беради.

Савдо тўғрисидаги шартнома, жумладан, томонлар бир-бирларига товарларни импорт ва экспорт қилиш чоғида таможня солиғи, тўловлар ва бошқа расмиятлар хусусида миллатларга энг қулай режим яратиб беришни кўзда тутади. Битимда томонлар ҳар бир мамлакатнинг хом ашё, асбоб-ускуналар ва технология ресурсларини ва узоқ муддатга мўлжалланган эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ҳар иккала мамлакат савдо ташкилотлари ва фирмалар ўртасида самарали амалий алоқалар ўрнатишни рағбатлантиришлари кўзда тутилади. Битимда томонларнинг шу битим амал қиладиган уч йил мобайнида мамлакатлар ўртасидаги савдо ҳажмини 1969-1971 йиллардагига нисбатан ақалли уч баравар кўпайтиришни истаганликлари билдирилади.

СССР билан АҚШ ўртасида савдо ва иқтисодий алоқаларни ривожлантиришга кўмаклашмоқ учун Вашингтонда СССРнинг савдо ваколатхонасини ва Москвада АҚШнинг савдо бюросини тузиш кўзда тутилади.

Битимда, шунингдек арбитраж тартиби ҳам кўзда тутилади.

Томонлар ҳар иккала мамлакатнинг савдо доираларига уларнинг савдо-сотиқ ишларида ёрдам бериб туриши тўғрисида келишиб олдилар.

Савдони ривожлантириш ва бошқа молиявий масалаларни ҳал этиш чораларини кўриш учун бир-бирларига кредитлар бериб туриш тўғрисида ҳам келишиб олинди.

Саноат объектлари қурилишида Совет — Америка ҳамкорлиги масаласи тўғрисида лицензиялардан, патентлардан, авторлик ҳуқуқларидан ва шу сингарилардан фойдаланганлик учун тўланадиган солиқларга доир проблемаларни ҳал этиш масалалари тўғрисида бўлиб ўтган фикрлашувни комиссия маъқуллади. Шу комиссия ҳузурида ташкил этилган тегишли ишчи группалари мазкур масалаларни ишлаб чиқишни давом эттиради, деб қарор қилинди.

Музокаралар амалий, конструктив руҳда ўтди. Комиссия иккинчи сессиясининг иши СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш ишига фойдали ҳисса қўшди.

Савдо масалалари юзасидан комиссиянинг навбатдаги (учинчи) сессиясини 1973 йилда Москвада ўтказишга қарор қилинди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан аввал бажарганликлари учун қуйидагилар республика ҳурмат тахтасига ёзиладилар:

Оқ олтин райони (район партия комитетининг секретари **Абралов**, район ижроия комитетининг раиси **Абдуматов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Шукуров**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Тарибаев**, район комсомол комитетининг секретари **Эргашев** ўртоқлар).

Ильич райони (район партия комитетининг секретари **Абдушоҳидов**, район ижроия комитетининг раиси **Юсупов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Асқаров**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Жумақулов**, район комсомол комитетининг секретари **Исроилов** ўртоқлар).

Андижон райони (район партия комитетининг секретари **Ёқубов**, район ижроия комитетининг раиси **Каримов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Иноқов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Максимов**, район комсомол комитетининг секретари **Султонов** ўртоқлар).

Ворошилов райони (район партия комитетининг секретари **Сатторов**, район ижроия комитетининг раиси **Муҳсимова**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Эргашев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Муҳитдинов**, район комсомол комитетининг секретари **Ёқубов** ўртоқлар).

НОРОЗИЛИК МИТИНГИ

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг ходимлари ВДРнинг тинч шаҳар ва қишлоқларига Америка авиацияси ҳужум қилаётганлигини кескин қораладилар. Курашаётган Вьетнам билан бирдамликка бағишланиб 19 октябрда ўтказилган митингда улар агрессия дарҳол тўхтатилишини, Американинг ҳамма қўшинларини Жанубий Вьетнамдан, Лаос ва Камбоджадан олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар.

Ишлаб чиқариш ветерани, коммунист, механика цехининг слесари М. С. Шмелев бундай деди: Ҳинди-Хитой халқлари билан бирдамлик юзасидан ўтказилаётган халқаро ҳафталик барча мамлакатлар халқларининг тинчлик учун курашдаги бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигидан яққол далолат беради.

Коммунистик меҳнат зарбдори, иккинчи цех тикувчиси Ш. Расулова ўз нутқида Америка авиациясининг ВДР дамбаларини ва бошқа ирригация иншоотларини, шаҳар ва қишлоқларини ваҳшиёна бомбардимон қилаётганлигини ғазаб билан қоралади. Бутун тараққийпарвар инсоният Америка агрессорларини лаънатламоқда, — деди у.

Митингда резолюция қабул қилинди. Совет кишилари, дейилади резолюцияда, озодлик ва мустақиллик учун курашаётган қаҳрамон Вьетнам халқига бундан буён ҳам мадад ва ёрдам бераверадилар.

Ўзбекистон пойтахтидаги пластмасса маҳсулотлари заводида ҳам Американинг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

СОВЕТ—МИСР ҚЎШМА АХБОРОТИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Миср Араб Республикасининг Бош министри доктор Азиз Сидқий 1972 йил 16 октябрдан 18 октябргача Совет Иттифоқида расмий визит билан меҳмон бўлди.

Миср Араб Республикасининг Бош министри Москвада бўлган вақтида А. Н. Косигин ва Н. В. Подгорний А. Сидқий билан музокаралар олиб бордилар.

Музокараларда Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раиси С. А. Скачков, СССРнинг Миср Араб Республикасидаги элчиси В. М. Виноградов, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси М. Д. Ситенко қатнашдилар.

Миср томонидан Бош министрнинг ўринбосари, экономика ва ташқи савдо министри Муҳаммад Абдалла Мирзабон, Бош министр ўринбосари, ички ишлар министри Мамдуҳ Салим, умумий разведка хизмати бошлиғи Аҳмад Исмоил Али, Миср Араб Республикасининг СССРдаги элчиси Яҳё Абдул Қодир, ҳарбий ҳаво кучлари қўмондони Ҳусни Мурабак қатнашдилар.

Рўйи-рост ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар давомида томонлар Совет — Миср муносабатларига доир масалалар юзасидан, шунингдек Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олдилар.

Ҳар икки томон таъкидлаб ўтганидек, Совет — Миср дўстлиги доимий дўстлик бўлиб, Миср ва Совет халқларининг умумий тинчликни барпо этиш, ҳар икки дўст халқнинг равнақи ва социал адолат йўлидаги мақсадлари бирлигига асосланади. Бу дўстлик уларнинг социализм принципларига содиқ эканликларига, халқаро ҳуқуқни, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ҳурмат қилишларига, халқлар эркинлигини ҳурмат қилишларига, уларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги қонуний ҳуқуқларини ҳурмат қилишга ҳам асосланади.

Ҳар икки томон дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Миср шартномаси барча соҳаларда Миср билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона алоқаларни ҳамда ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва кучайтириш учун негиздир, деб таъкидлайди.

Ҳар икки томон империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашдаги позицияларининг бир хил эканлигига асосланиб, қуйидагиларни қайд қиладилар: Исроилнинг араб давлатларига қарши қуролли агрессияси ва унинг ўз экспансиячилик планларига мувофиқ араб территорияларини оккупация қилганидан буён беш йилдан ортиқ вақт ўтди. Хавфсизлик Кенгашининг ўзгалар ерини куч билан забт этишни қораловчи 242-резолюциясига қарамай, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Исроилни ўз қўшинларини босиб олинган араб территорияларидан олиб чиқиб кетишга даъват этувчи қарорларига қарамай, Мисрнинг сулҳ ҳақидаги ташаббуси воситаси билан, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг, Хавфсизлик Кенгашига доимий аъзо бўлган давлатларнинг, барча тинчликсевар кучларнинг ҳаракати воситаси билан тинчликка эришиш йўлидаги ҳамма уринишларга қарамай, Исроил ҳаққоний тинчликка эришишни кўзда тутган барча уринишларни империалистик кучлар ёрдами билан рад этмоқда, Хавфсизлик Кенгашининг қарорларини тамомила назар-писанд қилмаяпти. Бундан ташқари Исроил ўзининг экспансиячилик планларини ошкора эълон қилмоқда ва араб территорияларини оккупация қилишни давом эттириш ва минг-минглаб араб гражданларини оккупация қилинган ерлардан ҳайдаб чиқаришга асосланган сиёсатни амалга оширишга интилмоқда.

Исроил Яқин Шарқда ҳарбий террор сиёсатини кучайтириб юборди. У араб мамлакатларига қарши бир неча марта ҳарбий ҳужум қилди. Исроил кейинги вақтларда Ливан ва Сурияга қарши қуролли агрессия қилди. Бу агрессия барча тинчликсевар мамлакатларга, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига дағдаға бўлиб, халқаро тинчликни хавф остида қолдиради.

Миср ва Совет томонлари Исроилни босиб олинган барча араб территорияларидан қўшинларини олиб чиқиб кетиши тўғрисида Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг шу ҳақдаги қарорларини бажаришга мажбур этиш ва бу билан мустаҳкам ҳаққоний тинчлик ўрнатишга эришмоқ учун жаҳондаги барча давлатлар ҳамда тинчликсевар кучлар Исроилга тазйиқ кўрсатишлари керак, деб ҳисоблайдилар. Шу билан бирга Совет томони араб давлатлари ўз территорияларини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг қоидаларига мувофиқ ва давлатларнинг ўз эркинлигини ҳимоя қилишни кўзда тутган қонуний ҳуқуқига мувофиқ ҳар қандай усуллар билан озод қилиш учун тўла ҳуқуққа эга эканлигини яна бир марта таъкидлайди.

Совет Иттифоқи Исроил қўшинларини босиб олинган барча араб территорияларидан тамомила олиб чиқиб кетишига эришиш учун, шунингдек фаластин араб халқининг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун бундан буён ҳам мумкин бўлган ҳамма чораларни кўради.

Ҳар икки томон Совет — Миср дўстлиги империализмга ва сионизмга қарши курашда муҳим омил эканлигига ишонганликларини билдиради. Улар Исроил агрессиясига, халқаро империализм ва сионизмга қарши, Совет — Миср дўстлигини заифлаштиришга қаратилган уринишларга қарши курашмоқ учун тараққийпарвар антиимпериалистик кучларнинг бирлиги ғоят зарур, деб ҳисоблайдилар.

Миср томони Миср Араб Республикасининг экономикасини ривожлантиришда, ҳарбий қудратини мустаҳкамлашда ва бошқа соҳаларда унга бераётган катта ёрдами учун Совет Иттифоқига ташаккур изҳор қилди.

Ҳар икки томон империализмга ва мустамлакачиликка қарши қаратилган ўз сиёсатлари принципларига асосланиб, Вьетнам халқининг агрессияга қарши олиб бораётган озодлик курашини қўллаб-қувватлайди ва Вьетнам халқигина ўз ички ишларини ҳал эта олади, деб ҳисоблайди.

Совет — Миср музокаралари вақтида томонларни қизиқтирадиган масалалар юзасидан фикрлашиб олмоқ учун бундан буён ҳам Совет Иттифоқи ва Миср Араб Республикаси раҳбар арбобларининг алоқа қилиб туришлари тўғрисида келишиб олинганлиги яна таъкидлаб ўтилди.

Бош министр Азиз Сидқий Миср Араб Республикасининг Президенти Анвар Садат номидан Совет Иттифоқи раҳбарлари Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигинни Мисрга боришга таклиф этди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визитлар вақти қўшимча равишда келишиб олинади.

ШОЛИ ЎРИМИНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАЙЛИК

ШОЛИКОР ЎРТОҚЛАР!

✦ ЎРИМНИ ТЕЗ КУНЛАРДА ТУГАЛЛАНГ ✦ ШОЛИ ЯНЧИШНИ КУЧАЙТИРИНГ. ✦ ДАВЛАТГА ШОЛИ ТОПШИРИШ ПЛАНИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ СЎЗСИЗ БАЖАРИШГА ЭРИШИНГ ✦ САРАЛАНГАН, НАВЛИ, РАЙОНЛАШТИРИЛГАН ШОЛИ УРУҒИ ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШГА ЭЪТИБОР БЕРИНГ ✦ НОБУДГАРЧИЛИККА АСЛО ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ.

ШОЛИ—ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли ўриш ва тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 19 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, учинчи стун — бажарилиш проценти, тўртинчи стун — давлатга топширилган шоли тонна ҳисобида, бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Сурхондарё	2614	84,1	7494	93.7
Хоразм	7376	83,4	24365	87.0
Наманган	1641	48,9	3915	87,0
ҚҚАССР	17965	67,3	54004	83,1
Андижон	2576	93,0	4240	60,6
Сирдарё	4907	77,9	9604	51,9
Фарғона	1364	54,4	1480	42,3
Тошкент	5942	57,9	8207	30,4
Самарқанд	1636	93,5	878	25,1
Республика бўйича:	46021	70,2	114187	69,2

МУНОСИБ ТЎЁНА

Совхозимиз шоликорлари бу йил катта табиий қийинчиликларни енгиб, ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Етиштирилган ҳосилни ўриш ва янчиш ишлари уюшқоқлик билан бошланди. Қисқа муддатда 2300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтарилди, она-Ватан хирмонига 5850 тонна шоли етказиб берилди. Планни ошириб адо этдик.

Эришилган бу катта муваффақиятга совхозимизнинг кўпгина бўлим ва бригадалари катта ҳисса қўшдилар.

А. Нажимов, Д. Ҳабибуллаев бошлиқ бўлимларда 590-680 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил кўтарилди. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Кан Алексей бошлиқ бригада шоликорлари 300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштирди. Бригада яна гектаридан 15 центнердан шоли олиб, умумий ҳосилдорликни 65 центнерга етказмоқчи. С. Сентниёзов, К. Бойжонов, Цой Николай, П. Сейтмуродов, Й. Хақназаров, У. Ақиев бошлиқ бригадаларда ҳам ҳосилдорлик яхши бўлди.

Ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига шоли тайёрлаяпмиз. Шоли ўриш ва янчишда 39 комбайн икки сменада ишлаб турибди. М. Омонниёзов, И. Андрюшенко, Қ. Қутлимуродов, Н. Сафарниёзов, Ф. Давлатёров, Н. Нажимов каби комбайнчиларнинг ҳар бири смена нормасини 2,5-3 ҳисса бажариб, мавсум бошидан буён 240-520 тоннадан шоли янчиб бердилар.

Ҳамма майдондаги шоли ҳосили фақат механизация ёрдамида ўриб-янчиб олинмоқда. Бу эса катта иқтисодий наф келтиряпти. Кўпчилик бригадаларда бир центнер шолининг таннархи пландагидан 9-12 сўм арзонга тушаётир. Совхозимиз бўйича эса бир центнер шолининг таннархи 4 сўм 75 тийинга арзонлашяпти. Ҳали далада ҳосил кўп. Ватан хирмонига яна 2150 тонна шоли етказиб бериб, умумий ҳосилдорликни 8 минг тоннага етказамиз.

О. ОТАМУРОДОВ.

Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» ихтисослаштирилган шоликорлик совхозининг директори.

ШОЛИКОРЛАР ҒАЙРАТИ

РЕПОРТАЖ

Қуёш найза бўйи кўтарилган. «Искра» совхозининг марказига келдик. Гараж ҳовлисида одамлар гавжум. Бу ерда партком секретари Анатолий Сергеевич Хен билан учрашиб, директор ҳузурига биргаликда кирдик. Холиқ Муродович аллақандай ҳужжатни синчковлик билан кўздан кечираётган экан. Кўзойнагини пешонасига суриб қўйиб, ҳол-аҳвол сўрашди.

— Жуда соз. Агар рози бўлсангиз, шолипояларни биргаликда айлансак.

— Марҳамат. Шолипояларимиз Амударё соҳили бўйлаб 70 чақирим масофага. Маймунтўқайдан бошланиб Қоракамаргача бўлган майдонни эгаллаб ётибди. Яхшиси, Шўробдаги марказий хирмон жойимиз ва штабимиздан бошлай қолайлик.

Йўл-йўлакай совхоз директори Холиқ Муродов билан суҳбатлашиб бордик.

— Хўжалигимиз ҳали ёш, дея ҳикоя қилди у, — Амударё соҳилида 3-4 йилдан бери шоли етиштирилмоқда. Олдин бу ерда шоликор «Пограничник» колхози бўлган. Бу хўжалик камқувват бўлганлиги сабабли шолидан жуда паст ҳосил олиб келган. Ана шу колхоз базасида ўтган йили ихтисослаштирилган «Искра» шоликорлик совхози ташкил топди.

— Совхозингиз ишлари, шоликорлар меҳнати ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Коллективимизнинг ишлари ёмон эмас. 1400 гектар майдонда мўл шоли ҳосили пишиб етилди. Ҳосил мўлжалдагидан ҳам зиёд бўлди. Давлат планига кўра ҳар гектар ердан 27,5 центнердан жами 3846 тонна шоли етиштиришимиз керак. Аммо, шоликорларимиз даладаги ҳосилни чамалаб кўриб, гектаридан 27,5 центнер эмас, балки икки баравар кўп — 50-55 центнердан хирмон кўтаришга, ялпи ҳосилни 7000 тоннага етказишга қатъий қарор қилдилар.

— Ҳозиргача қанча шоли ўрилди?

Шу кунга қадар катта майдонлардаги шолини ўриб-янчиб олдик. Бу йил шоли ўримида биринчи марта 42 та ғалла комбайнларини ишлатяпмиз. Яқинда махсус шоли ўрадиган «СКД-5Р» маркали 4 та янги комбайн ҳам олдик. Ана шу қудратли техника ва механизмлар бизнинг ишимизни тезлаштириб юборди, шоликорларимизга бебаҳо мадад берди.

— Моҳир механизатор-комбайнчиларимиздан Жонқобил Оллобердиев, Эшбўри Норқулов, Тўрақул Хўжамқулов, Хайрулла Раҳмоновлар ҳар куни нормадаги 5 тонна ўрнига 10-15-20 тоннагача шолини ўриб-янчишди. Донгдор комбайнчи Тўрақул Хўжамқулов ҳар куни 3,5-4 норма бажариб, ҳаммани қойил қолдирди. Ўрта ҳисобда ҳар куни 5-6 процент ва ундан ҳам ошириб шоли тайёрланди.

Суҳбат билан шолизорга етиб келганимизни ҳам пайқамай қолибмиз.

Дўстмуҳаммад Қувонов бошлиқ илғор бўлим шолизорларини кўрган кишининг кўзи қувончга, руҳи ишончга тўлади. Бўлим ишчилари 550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 52 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олганлар. Ҳозиргача 150 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнерга яқин хирмон кўтарилди. Давлатга шоли сотиш плани 180 процент бажарилди.

Иброҳим Лолаев, Ёмғир Муҳаммадиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари шоли тайёрлаш ва давлатга сотиш йиллик планларини 145—160 процент адо этдилар.

Марказий хирмон жойни айландик. Бу ерда ҳақиқий меҳнат қайнаяпти. Бир томонда хирмончилар белкурак билан ағдариб шолини қуритяптилар, иккинчи тарафда шоли ташийдиган автомашиналар тарозига навбат кутиб туришибди. Учта автомат юк ортгич қуритилган шолини автомашиналарга юклаяпти.

— Ҳамма гап уруғни тўғри танлаш ва экиш, маромида суғориш, тўғри озиқлантириш ва ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ўтказишга боғлиқ экан, — дейди совхоз директори. — Бу йил Украинадан 12 та шоли экадиган сеялка келтириб, уруғни илгаригидек қўл билан эмас, сеялкада экдик. Натижада барча майдонларда уруғ текис унди. Курмак ва бегона ўтларга қарши самолёт билан гербицидлар ишлатдик. Озиқлантиришни ҳам қўл билан эмас, самолётлар билан ўтказдик. Экинни насослар ёрдамида бир меъёрда суғордик. Энг муҳими, уруғларнинг серҳосил ва ётиб қолмайдиган «Узрос-17-13» «Узрос-7» ва Дубовский номли навларини экдик. 1300 гектар майдонга экилган «Узрос-17-13» навли уруғ айниқса қўл келди. Бу нав шоли серҳосил, ётиб қолмайдиган, комбайнлар билан ўришга жуда қулай бўлиб чиқди. Ана шуларнинг ҳаммаси коллективимиз олдида турган улкан вазифаларни шараф билан ошириб адо этиш имкониятини яратмоқда.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози деҳқонлари шоли ўримини кун сайин кучайтириб, кунига давлатга 6-8 процент шоли тошияптилар. Жўлдасбай Қанназаров бошлиқ бригада азаматлари бу ишда айниқса пешқадамлик қилмоқда. Суратда: совхоз директори О. Отамуродов ва илғор бригада бошлиғи Ж. Қанназаров ўртоқлар бўлиқ бошоқларни кўздан кечиришяпти.

Р. Саидов фотоси.

Катта хирмон учун

Совхозимиз шоликорлари шоли ўриш ва давлатга топширишда муайян муваффақиятга эришдилар. Салкам 200 гектар майдондаги шоли қисқа фурсатда ўриб бўлинди. Бу ишда комбайнлардан кенг фойдаландик. Комбайнчиларга кунлик графиклар берилди, унинг ижроси текшириб борилди. Меҳнатда намуна кўрсатган кишилар рағбатлантирилди.

Ҳозир ўрилган шоли пояси хирмон жойга ғарамланиб бўлинди. Айни кезда шоли янчишни қизғин давом эттирмоқдамиз. Бу иш ҳам агрегатлар воситасида амалга оширилмоқда. Шуниси қувончлики, дастлабки янчилган дон миқдори — шоликорларимиз ҳалол меҳнат қилиб, юқори ҳосил етиштирганликларини кўрсатди. Ҳар гектар ердан камида 40-45 центнердан хирмон кўтаришни назарда тутмоқдамиз. Ҳозир ишимиз жуда қизиб кетди. Бутун куч ва техникани шоли янчишни кучайтиришга қаратмоқдамиз. Янчилган дон эса пешма-пеш тайёрлов пунктига жўнатиляпти. 16 октябрь куни 16 тонна шоли жўнатган бўлсак, 17 октябрда бу рақамни 25 тоннага чиқардик. Ғайратимизни ошириб, суръатга қанот бағишлаймиз, ҳар куни 30 тоннадан ошириб шоли тайёрлашга эришамиз. Шолини янчиб бўлиб давлат планини бажарганимиз, етарли миқдорда уруғлиқ ажратиб олганимиздан кейингина уз бурчимизни ўтадик, дея оламиз. Унгача мўл шоли ҳосили учун курашни давом эттираверамиз.

Совхозимиз давлатга 500 тонна шоли сотиши керак. Ундан ташқари 68 тонна уруғлиқ жамғариш лозим. Ишчиларимизга гуруч етказиб бериш ниятимиз бор.

Шоли янчиш суръатини кун сайин оширяпмиз. Лекин ишимиздан тўла қаноат ҳосил қилаётганимиз йўқ. Бунга сабаб шуки, кунлик графикни бир ярим-икки ҳисса атрофида бажаряпмиз, холос. Ваҳолонки, ҳаво айнаяпти, ёғингарчиликлар бўлиши кутиляпти. Ўшандай кезларда қийналмаслик, ортиқча меҳнат сарфламаслик учун бор донни тез кунда янчиб олишимиз керак. Бунинг учун ғайрат отига қамчи босмоғимиз лозим. Биз ўзаро маслаҳатлашиб, ички имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, шоли тайёрлаш давлат планини фақат биринчи сорт маҳсулот ҳисобига бажаришга, шунингдек, саралангaн уруғлиқ жамғариб олишга аҳд қилдик.

ЛИ СЕН БО,
Боёвут районидаги 1-«Боёвут» совхози шоликорлик бригадасининг бошлиғи.

«Совет Ўзбекистони» йўлланмаси билан

ШЕРОБОДНИНГ ШЕР ЙИГИТИ

Ҳаким НАЗИР.

Қўшни совхозга бизни Алимурод бошлаб борадиган бўлди. Ленин номли совхоз идорасига етиб бордик.

— Абдусаттор ҳозиргина далага жўнаб кетди, — деди колхознинг бош иқтисодчиси Хонимқул Ибодов. Алимурод ундан Абдусатторнинг ишларини сўради. Ибодов, Абдусатторнинг кеча йигирма беш тоннага етказиб пахта терганини айтди. Алимуроднинг ўткир кўзлари ва лўппи бетларида чуқур таҳсин аломатлари балқиди.

— Дўстимга салом айтиб қўйинглар, — деб ташқарига чиқди-да, атрофга аланглади. Ҳавони қоплаган билинар-билинмас енгил туман пардаси шаҳдам қуёш ёғдуларига тоб беролмай дарров тарқалиб битган, дарахт баргларида шудрингнинг асари қолмаган, киши баданини жунжиктирувчи салқинлик ўрнини илиқ ҳаво эгаллай бошлаган эди. «Машинани далага соладиган вақт бўпти» деди ичида. Ҳаялламай изига қайтди.

Абдусаттор бу вақт 7-бўлим пахтазорида «Ўзбекистон» «зангори кема»сини йўргалата бошлаган эди. У ғанимат кунларнинг ҳар соати ва ҳар минутидан фойдаланиб қолиш пайида, кунни тунга, тунни кунга улаб ишларди. Фақат азонга яқин далага юпқагина шудринг қўнганда икки-уч соат шийпонда ором оларди: у, йил бўйи қанча пешана тери ва кўз нури бадалига етиштирилган бебаҳо хазинани саранжомлаб олишда фурсатни асло бой бергиси келмасди. «Вақтинг кетди — нақдинг кетди!!! Эл олдида ваъдамиз бор. Ор-номус ҳар нарсадан қиммат!» дерди ўз шерикларига. Ҳа, Абдусаттор Қурбонов пахта маъракасининг марди майдонларидан. Сўзда ҳам, ишда ҳам ўзини оқлаб эл назарига тушганига анча йил бўлди. Айниқса ёш пахтакорлар унинг номини эшитсалар, кўз олдиларида ёруғ маёқ чарақлагандай бўлади. Унинг вақти шу қадар ўлчовли эдики, тез-тез келиб турадиган меҳмонлар билан ҳам бемалол сўзлаша олмасди. Абдусаттор билан бемалолроқ суҳбатлашиш истагида унинг қачон танаффусга чиқишини сўрадик. У, кулиб елкасини қисаркан, ёнида унга пиёлада чой узатган чайир, қорача, хушчақчақ ўспирин бизга қараб:

— Бригадиримиз танаффусни унутиб қўйганлар. На ўзларига тиним бор, на бизларга, —деб қўйди. Кейин бригадирга илтимос оҳангида деди. — Сиз меҳмонлар билан суҳбатлашиб туринг. Мен бир жийронга миниб келай.

Абдусаттор меҳмонлар олдида шогирди Эргашвойнинг сазасини ўлдирмади. Кечадан бери қилган илтимоси амалга ошганидан бениҳоя қувонган Эргашвой «нийтрон» кабинасига бир ирғиб минди, уни чаққонгина буриб янги қаторларга юргизиб кетди. Орқасидан завқ билан тикилиб қолган Абдусаттор деди:

— Болаликдан машинага берилган экан. Мактабдан тўғри устахонага келди. Шу ғайрати бўлса, ҳадемай, мустақил машина минадиган бўлади.

— Ўзингиз қачон минган эдингиз машинага?

— Худди шу Эргашвойдай вақтимда еттинчини битирибоқ тракторга мингандим. Шунга ҳам мана ўн тўрт йилча бўлибди.

Бутун вужудидан куч ёғилиб турган бу забардаст йигитнинг ҳозир йигирма тўққизга қадам қўйганини ҳисобга олсак, у ўн беш ёшиданоқ трактор билан дўстлашгани маълум бўлади. У ўз устозини ҳурмат билан тилга олади. Устози қаттиқ қўл, талабчан бўлган экан. Гоҳо Абдусаттор болаларча шўхлик билан ишни бузса, ёки устозининг кўзини шамғалат қилиб машинани ортиқча уринтирса устози буни дарров биларкан-да, қулоғини чўзиб деркан: «Машина ўзбошимчаликни кўтармайди. У ҳам отга ўхшаб яхши муомала, парваришни ёқтиради. Агар чинакам механизатор бўлишни истасанг, машинани жонингдай ардоқла!» «Устози изидан бориб Абдусаттор машинани ардоқлаш, уни маромида тутиб ишлатиш, кучидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишни ўрганиб олди.

Унинг биринчи устози — ўз акаси Омон Қурбонов эди. Кўп ўтмай ўзи устоз бўлиб, укаси Абдурайимни тракторга ўргатди. У вақтларда ака-укалар ўзлари туғилиб-ўсган Жарқўрғоннинг «Сурхон» совхозида ишлашарди. Комсомол аъзоси Абдусаттор меҳнатда ҳам, жамоат ишларида ҳам фаол қатнашиб ёшларга намуна бўлган эди. Уни 1969 йилда ёшлар бригадасига бошлиқ қилиб кўтаришди. Бир йил ўтгач, область комсомол конференцияси Сурхон-Шеробод чўлини ўзлаштириш учун ўнлаб ёшларга мурожаат қилди. Бу мурожаатга биринчи бўлиб қўшилган ва катта ниятни дилга жо қилиб чўлга отланганлар қаторида Абдусаттор Қурбонов ҳам бор эди. Олдин чўлга ўзи келди. Кетидан ака-укалари Омон, Худойшукур, Абдурайим ва қаллиғи Ободой келишди. Мана уч йилдирки, Шерободдаги Ленин номли совхозда пўлат отни йўргалатиб, қадам-бақадам қўриқ очяпти.

Абдусаттор бошлиқ бўлган комплекс-механизациялашган тўртинчи бригада (биринчи бўлим)да жами олти киши бор. Оз бўлса-да, созгина. Улар машина минишдан тортиб чигит экиш, ғўзани суғориш, парваришлаш, ва пахтани теришгача ҳар қандай иш қўлларидан келадиган азамат, аҳил, тоғни урса талқон қиладиган серғайрат ёшлар. Бу бригада яхши ишлари билан оғизга тушди, пахта етиштириш топшириғини икки баравардан адо этаверди. 1970 йили 72 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги ўн тўрт центнер ўрнига йигирма саккиз центнердан, 1971 йилда эса — ўттиз бир центнерга етказиб ҳосил ундирди. Ҳалол, фидойи меҳнат катта даромад келтирди. Абдусаттор Қурбоновнинг ўзи етиштирган мўл ҳосили ва машина теримидаги катта хизмати эвазига ўн бир минг сўм даромад олди. Бригада аъзолари эса тўрт минг сўмдан туширишди.

Бу йил Абдусаттор бригадаси эллик центнерчилар ҳаракатига қўшилди. Чигит экиш ва ғўзага ишлов беришда илғор агротехника усулларини қўлланиб, мўлжалдаги ҳосилни қўлга киритди. «Зангори кема»сида барвақт теримга киришган Абдусаттор сентябрь ичидаёқ бригада планини адо этди. Мажбурият ҳисобига пахта бера бошлади.

Абдусаттор «зангори кема» билан кўпдан дўст тутинганди. «Сурхон» совхозидалик вақтида икки йил «ХВС-1,2»да ишлаб, 160-180 тоннадан терган, икки йил «ХТ-1,2»ни миниб, 235-290 тоннадан хирмон уйган эди. 1969 йилдан эса тўрт қаторли «Ўзбекистон» кемасини бошқарди. Ўша йили 409 тонна терган бўлса, кейинги йили 635 тонна пахта териб, Шоймардон Қудратовдан сўнг республикада иккинчи ўринни эгаллади. Абдусаттор ўзи учун чўл лочинлари Шоймардон Қудратовни, Отамурод Худойназаровларни энг катта ўрнак, карвонбоши деб билди, шулар изидан дадил юрди, шуларнинг парвозидан қувват олди. Ўшандан бошлаб Абдусаттор ҳам ёшларнинг байроқдорлари қаторига ўтди. Унинг кўкрагини медаллар безади. Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Техникага қизиқувчи ёшлар Абдусаттор атрофига тўпланишиб, ундан яхши механизатор бўлишнинг сирларини сўрашадиган бўлди. Абдусаттор ўз билим, тажрибаларини саҳийлик билан ўртоқлашади. У ўз камтарлиги, ҳалоллиги билан ҳаммага ёқади. Ўзига кўрсатилган иззат-ҳурматлар уни на эсанкиратди, на ҳовлиқтирди. Аксинча унга янги куч-қувват бағишлади. У ўзини эл-юрт олдида тағин кўпроқ қарздор билиб, янги маррага отланди. 1971 йилда чўл қаҳрамонлари билан яна маҳкамроқ бел олишиб, «зангори кема»си бункеридан узоқ йилдагига нисбатан эллик тонна зиёд «оқ олтин» тўкди. Шеробод баҳодирларининг бу йилги мусобақаси ўта чапдаст, парвози баланд чавандозларнинг чинакам зўр пойгасига айланди. Абдусаттор йил бошида олган мажбурияти — етти юз эллик тонналик хирмон учун курашни қизитгандан-қизитди ва катта пойганинг бошида борди.

Қўшни Охунбобоев номли совхоздан Алимурод Ёқубов мусобақадошини кўргани келган кун Абдусатторнинг «Кундалик дафтари»га «25» рақами ёзилган эди. Октябрнинг бошларидаёқ газеталар Абдусаттор Қурбоновнинг мавсумда терган пахтаси 500 тоннадан ошиб кетганини эълон қилишди. Абдусаттор энди ўз машинасини нозик ипак пахтани теришга созлаб, қўшни бригадаларга ўтганди.

...Биз Алимурод Ёқубовнинг саломини Абдусатторга хайрлашувимиз олдидан топширдик.

— Эҳ, эссизгина, учрашмай жўнаб қолибди-да. Мен уни табрикламоқчи эдим, — деди мусобақадошининг ҳам машина теримида эришган катта муваффақиятини эшитиб қувонган Абдусаттор.

Айни шу чоғ дала шийпонидаги радиодан қишлоқ меҳнаткашлари учун берилаётган эшиттиришда Тўлан Дадажоновнинг номи янграб қолди. У, терим машинаси ҳайдовчилари республика мусобақасида ҳаммадан ўзиб, 560 тоннага етказиб пахта тергани айтилди. Буни эшитган Абдусатторда эрталаб кўрганимиз Алимуродда юз берган ҳолат сезилди. У, тараддудланди. Ичиб турган чойини чала қолдириб, далага юзланди. «Зангори кема» этаклари мовий уфққа туташиб кетган кенг пахта майдони оралаб суза кетди. Абдусатторнинг толмас қўллари штурвалда, кўзлари ишонч билан олисни чамаламоқда. У ўз аҳдида мустаҳкам. Арслон изидан қайтмагандай, Шерободнинг шер йигити сўзидан қайтмайди!..

ТОШЛОҚ ДУРДОНАСИ

Охунбобоев номли колхоз — Ўрта Чирчиқ районида эл назарига тушган. Бу хўжаликни техникасиз тасаввур этолмайсиз. Колхоз эришаётган улкан ютуқлар «сир»ини билмоқчи бўлган киши ишни устахонадан бошлаши керак.

Колхоз раиси Миразиз ака Рўзиматов тракторчидан чиққан. Баъзи кишиларга асл касбини айтсангиз ори келади, аммо Миразиз ака ундайлардан эмас.

Аммо, бугунги лавҳамиз Миразиз аканинг ҳамкасблари—дала дарғалари ҳақида.

Бу хўжаликнинг Тошкент областида машъаллар қаторидан ўрин олишида, республика назарига тушишида ана шу дала заҳматкашларининг хизмати сингган.

...Ҳамма бригадалар йўлнинг шундоққина икки чеккасига жойлашгани учун ҳозирги паллада колхоз пахтазоридаги манзара яхлит таассурот қолдиради. Эрталаб «оқ олтин» денгизига тушган «зангори кема»лар кун ботса ҳам, ойдин тунда ҳам сузиб юргани-юрган. Эгат бошига бири келиб, бири кетади. Бункер кетидан бункер тўлиб турибди. Хирмон бошига чиқишига ҳожат йўқ. Прицепчи бункер тўладиган йўлнинг «координати»ни аниқлаб шай бўлиб туради. Буни мутахассислар «дала — тележка — пахта пункти» деб таърифлашганича бор.

Бир вақтлар план тўлса дўппини осмонга отишарди. Одамлар ҳам шунга ўрганиб қолишганди. Энди план тўлса ҳам на бригадир, на пахтакор хотиржам бўлади. Мансур Бейсенов бригадасида шунақа бўлди. Фақат угина эмас. Бердиқул Турдиқулов ва бошқалар ҳам олис марра — ҳар гектар ердан 37-40 центнерлик ҳосил кўтаришни кўзлашяпти.

Ҳосилдорликни 45-50 центнерга кўтариш учун курашаётган бригадалар довруғини кўп эшитган газетхон учун бу кўрсаткич ўртамиёна туюлиши мумкин. Аммо ғўзаси тагига бир тепилса тош юмалайдиган пахтазорда шунақа маррани кўзлашнинг ўзи жасорат эмасми?

Бу йил ҳаво жуда инжиқ келганига қарамай, охунбобоевликлар аҳдларидан қайтишмади. Районда терим бошланган паллаларда колхоз кейинроқ «чопди». Бундан баъзилар Охунбобоев номли колхоз шуҳрати бу йил чўкадиган бўлди, дейишди. Бу «каромат»нинг ҳали тутуни чиқмай чўғи ўчди. Механик-ҳайдовчилар колхоз шуҳратини сақлаб қолишди. Машина терими планини районда пешқадамлар қатори барвақт адо этишди. Дала гвардиячиларидан У. Абдуллаев, К. Бекенов, Н. Холжоновлар «ХТ-1,2» билан, М. Исроилов, М. Порсиев кабилар «ХВС-1,2» билан хирмонга барака киритмоқдалар. Кунига 5-6 процентдан пахта тайёрланган кезлар кўп бўлди. Хўжалик пахтакорлари бу йил 1280 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган. Қайси пайкалда бўлманг механизатор ва ёшу-қарининг ҳаммаси далада. Бир жону-бир тан бўлиб мардона меҳнат қилмоқда.

Пахта терими мавсумини муваффақиятли ўтказиш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қатор тадбирлар ишлаб чиқди. Мусобақа ғолиблари ҳар беш кунда пул ва кўчма Қизил байроқ ҳамда вимпеллар билан мукофотланиб турилибди.

Бригадалар шийпонида бўлганимизда колхозчиларга иссиқ овқат қилинаётганини, кўчма дўконлар ишлаб турганини, газета-журналларнинг янги сонлари келтирилаётганини кўрдик.

Колхоз партия комитетининг секретари Мирвали Пўлатов далада оммавий-сиёсий ишларни ҳар томонлама кучайтириш тадбирларини амалга оширмоқда. 104 коммунист даладагиларга бош-қош. Агитатор ва ахборотчилардан айниқса А. Ортиқхўжаев, Ш. Холтурсунов ўртоқларнинг фаолияти ибратлидир.

Ҳ. ИКРОМОВ,
Ю. ЗИЁДОВ.

ТОШКЕНТДА ГДР КЎРГАЗМАСИ

Кеча Тошкентдаги республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси комплексининг 3-павильонида Германия Демократик Республикаси тўқимачилик машинасозлиги имкониятларини акс эттирувчи кўргазма очилди.

Кўргазмага кирганлар «Полимо», «Кокетт» ва «ПСПБ» маркали тўқимачилик машиналари ҳақидаги маълумотлар ёнида бу ускуналар ишлаб чиқарган химиявий ва сунъий толалардан тўқилган газламалар, тайёр кийим-кечаклар, трикотаж буюмлари намуналарини кўздан кечирмоқдалар. Гилам тўқиш машиналарининг кўрсаткичлари кўргазма қатнашчиларида қизиқиш уйғотмоқда.

Тошкентда ташкил қилинган Германия Демократик Республикаси тўқимачилик машинасозлиги имкониятларини ифодаловчи кўргазманинг директори Герхард Феттер мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди:

— Биз кейинги йилларда харидорларнинг талабини чуқурроқ ўрганишга киришдик. Тўқимачилк саноати ишини шунга яраша ташкил қилдик. Бизнинг корхоналаримизда тайёрлаб чиқарилган тўқимачилик машиналарининг харидорлари кўпайиб қолди. Ҳозирги кунда бизнинг мамлакатимиз жаҳондаги 50 мамлакатга тўқимачилик машинасозлиги ускуналарини экспорт қиляпти. Гилам тўқиш станокларимизни 35 мамлакат сотиб олмоқда.

ГДР тўқимачилик машинасозлиги кўргазмасида республика пойтахти журналистларининг матбуот конференцияси ҳам бўлди. Конференцияда Германия Демократик Республикаси тўқимачилик саноати мутахассислари шу соҳада қўлга киритилган ютуқлар ва саноат бу тармоғининг истиқболи ҳақида сўзлаб бердилар. Кўргазма 24 октябргача очиқ бўлади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

СССР—ИРЛАНДИЯ 2:1

Футбол

18 октябрь куни СССР терма командасининг футболчилари Дублинда Ирландия командаси билан учрашиб, жаҳон чемпионатининг саралаш матчида 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

Бизнинг спортчиларимиз жаҳон биринчилигининг тўққизинчи группасидаги иккинчи учрашувда ўтган галдагидан кўра активроқ ва ғайрат билан ўйнади. Чунки терма командамиз Франция терма командаси билан анча бўш ўйнаган эди. Бу учрашувда ярим ҳимояда ўйнаган Колотов ва айниқса Федотовлар ўзларининг маҳоратларини намойиш қилишди. Ўйиннинг иккинчи таймида совет командасининг ўйинчилари марказда ташаббусни ўз қўлларига олдилар ҳамда бир неча бор рақиб дарвозасига жиддий хавф солиб турдилар.

Бироқ, ярим ҳимоячиларнинг бу интилишларини ҳужумчилар унчалик қўллаб-қувватлашмади, тезкорлик билан ҳаракат қилишмади.

Бу ўйинда ҳисобни 52-минутда Федотов очишга муяссар бўлди. У майдон эгалари дарвозабонига нисбатан илдамроқ ҳаракат қилиб, дарвоза тўрига тўп туширишга эришди. 64-минутда эса Мунтян оширган тўпни Колотов дарвозага киритишга эришди.

Ўйиннинг охирига бориб, суръат анча пасайди. Учрашув тамом бўлишига 8 минут қолганда ирландиялик футболчи Конрой жавоб тўпи киритди.

Бизнинг командамиз қуйидаги составда ўйнади: Пильгуй, Дзодзуашвили, Хурцилава, Капличний, Ловчев, Мунтян, Федотов, Колотов, Семёнов, Пузач, Еврюжихин.

Бизнинг футболчиларимиз саралаш турнирининг икки ўйинидан икки очко олди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СССР 50 ЙИЛЛИГИГА

ВАРШАВА, 18 октябрь. (ТАСС). Польша меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини кенг нишонламоқдалар. Воеводликларда ва уездларда СССР 50 йиллигига бағишланган семинарлар, илмий оммабоп сессиялар ўтказилмоқда, Советлар мамлакатининг эришган муваффақиятларини кўрсатувчи виставкалар очилди. Совет Иттифоқининг маданият кунлари ва совет фильмларининг кўриклари ташкил этилмоқда.

Бидгошче воеводлигидаги Грудзензеда «Космонавтика кунлари» ўтказилмоқда. Влоцлавскда китоблар вистакаси очилди.

Белоруссия ССРнинг Витебск области билан дўст бўлиб ҳамкорлик қилаётган Зелсногурский воеводлигида ўрта мактабларнинг ёшлари орасида «Дўстларимизнинг мамлакати» деган мавзуда чизилган энг яхши расм учун конкурс ўтказилмоқда.

Ольштинский воеводлигида юбилей байрами ўтказиш программаси халқ бирлиги фронтининг Ольштинский воеводлиги комитети билан Польша—Совет дўстлиги жамияти воеводлик правлениесининг қўшма тантанали сессиясида маъқулланди. Сессия қатнашчилари жаҳонда биринчи социалистик давлат ташкил этилганлигининг тарихий аҳамиятини ва СССР халқларининг улуғ муваффақиятларини қайд қилиб ўтдилар.

Э. БУРОПГА ЛЕНИН МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

ЛОНДОН, 18 октябрь. ТАСС мухбири В. Осипов хабар қилади: СССРнинг Буюк Британиядаги элчихонасида таниқли инглиз олими, тинчлик учун толмас курашчи, жаҳон илмий ходимлари федерациясининг президенти Эрик Буропга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти топшириш маросими бўлди.

Э. Буропга юксак мукофотни топшириш вақтида академик Д. В. Скобельцин «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитети номидан ва шахсан ўз номидан тинчликнинг оташин курашчисини қизғин муборакбод қилди.

Профессор Буроп лауреатлик медалини қабул қилиб олиб, бундай деди: менга топширилган мукофот инсоният тарихидаги энг буюк зотлардан бири, Совет Иттифоқини барпо этибгина қолмай, шу билан бирга жаҳон тарихининг бутун боришини ўзгартириб ҳам юборган устоз ва йўлбошчи — В. И. Ленин номи билан аталади. Империализм системасига қақшатғич зарбалар бериш билан урушнинг асосий сабабларини йўқотишга кўмаклашганлигига Ленин жуда ишонган эди. Уруш — оддий кишиларнинг эзгу орзу-умидларига хавф соладиган энг катта даҳшат эканлигини Ленин билар эди. Ленин фаннинг одамлар турмушини ўзгартириш ишидаги улкан имкониятларини бениҳоя зўр заковати билан олдиндан пайқаган эди.

Германия Федератив Республикасининг меҳнаткашлари АҚШнинг Ҳинди-Хитой халқларига қарши агрессиясини қатъий қораламоқдалар. Суратда: Кёльн шаҳри меҳнаткашларининг намойиши. Улар орасида Германия Компартиясининг раиси Курт Бахман (ўнгдан учинчи) ҳам бор. АДН—ТАСС фотоси.

КАМБОДЖА. Ватанпарвар кучлар Пномпень қўшинларига қарши актив ҳужум олиб бормоқдалар. Суратда: ватанпарвар кучлар жанговар топшириқ олдидан йиғилиш ўтказмоқдалар. ВИА—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **ВАШИНГТОН.** Япония ташқи ишлар министри Масаеси Охира Америка раҳбарлари билан музокаралар олиб бориш учун АҚШ пойтахтига келди. У АҚШ давлат секретари У. Рожерс билан, 20 октябрда эса президент Р. Никсон билан учрашади.

Бу ердагиларнинг фикрича, музокараларда сўнгги вақтларда айниқса кескинлашиб кетган Япония — Америка савдо муносабатларига алоҳида эътибор берилади.

◆ **ХАНОЙ.** Вьетнам Демократик Республикаси осмонида 17 октябрга ўтар кечаси Американинг «Ф-111» қирувчи-бомбардимончи самолёти уриб туширилди. АҚШ авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси осмонида уриб туширилган самолётлари 4.000 га етди, деб хабар беради Вьетнам ахборот агентлиги.

◆ **ПРАГА.** Прагадаги совет фани ва маданияти уйида Чехословакияда РСФСР кунларининг тантанали очилиш маросими бўлди. РСФСР кунлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини байрам қилиш арафасида ЧССРда ўтказиладиган тадбирлардан бири бўлади ва қардош мамлакат аҳолисига Советлар мамлакатининг иттифоқдош республикалари ҳаёти, маданияти ва санъати тўғрисида ҳикоя қилади.

РСФСР кунлари ўтказилиши муносабати билан Чехословакияда Россия Федерациясининг театр ва музика коллективлари томоша кўрсатади. Виставкалар очилади, совет фильмлари намойиш қилинади.

◆ **ПАРИЖ.** Ҳинди-Хитой халқларига тинчлик ва мустақиллик берилишини талаб қилаётган Франциядаги 48 та сўл сиёсий партиялар, демократик касаба союзлари ва жамоат ташкилотлари ахборот эълон қилиб, француз жамоатчилигини АҚШнинг барча қуролларини Ҳинди-Хитойдан асло кечиктирмай, батамом ва ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетишини янада қатъийроқ талаб қилишга чақирдилар. Парижда ва мамлакатнинг бошқа йирик шаҳарларида Вьетнам халқи билан бирдамлик митингларини ва унга ёрдам бериш учун маблағ тўплаш кампаниясини ўтказишга қарор қилинди.

(ТАСС).

ПЕКИННИНГ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА ВЕНГЕР ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Венгрия касаба союзларининг органи «Непсава» газетасида «Пекин сиёсатининг мақсади ва методлари» деган мақола босилиб чиқди. Бу сиёсат, дейилади мақолада, аввалгидек буюк давлат шовинизми сиёсати бўлиб қолмоқда ва Пекин раҳбарларининг гегемонликка интилишларини ифодаламоқда. Антисоветизм, социалистик мамлакатларнинг бирлигини занфлаштиришга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати, антиимпериалистик фронт сафларини бузишга интилиш бу сиёсатнинг характерли белгисидир.

Кейинги вақтларда бу сиёсатни ўтказиш тактикаси ўзгарди, холос, дейилади газетанинг мақоласида. «Маданий революция» фақат ички соҳадагина катта қийинчиликлар туғдириш билан чекланиб қолмаганлигини Пекиндагилар тушуниб қолишди.

Кейинги вақтларда Пекин АҚШ, Япония, Германия Федератив Республикаси билан дипломатик муносабатлар ўрнатмоқ учун бир қанча чоралар кўрди. Пекин тинч-тотув яшаш зарурлигини ниҳоят тан олганлигини фақат табриклаш мумкин бўлур эди. Лекин бизнинг давримизда тинч-тотув яшаш халқаро миқёсда олиб борилаётган синфий кураш доирасида амалга оширилади. Халқаро аҳволнинг ҳолати ва истиқболлари сохта революцион, ўта радикал, дабдабали гапларни бениҳоя бемаъни такрорлайвериш билан белгиланмайди, балки ижтимоий ва сиёсий ривожланишнинг асосий омилларини ҳисобга олишга асосланган конкрет сиёсий ҳаракатлар билан белгиланади. Мана шуларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съездида белгилаб берилди, тинчликни сақлаш учун чуқур масъулият ҳисси билан суғорилган ташқи сиёсат программасида қатъий қилиб уқтириб ўтилди.

Аммо, мавжуд белгиларга қараганда, Пекин капиталистик дунё давлатлари билан муносабатларни нормаллаштиришдан ва бу муносабатларни тез ривожлантиришдан ўзининг буюк давлатчилик позицияларини ошкора антисовет мақсадларни кўзлаб мустаҳкамлаш воситаси тариқасида фойдаланишга интилмоқда.

Пекиннинг маочи раҳбарлари капиталистик дунёдаги барча етакчи давлатлар билан ўзларининг муносабатларини активлаштириш билан бир вақтда чегара масаласини бартараф қилиш бўйича бир неча йилдан бери олиб борилаётган музокараларни Совет Иттифоқига нисбатан бир нуқтада сиљжитмай сақлаб туришга интилмоқдалар. Бу эса диққатга сазовор бир ҳолдир, дейилади газетанинг мақоласида. Совет — Хитой муносабатларини яхшилаш ёки Вьетнам халқининг озодлик курашига ёрдам берувчи муштарак позицияни қўшни социалистик давлат билан биргаликда лоақал ишлаб чиқиш керак, деган фикр Пекинда пайдо бўлмаганлигини айтиб ўтиришнинг ҳам ҳожати йўқ.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг сессиясида Хитой делегацияси раҳбарининг кейинги нутқида айтилган гаплар маочилар ташқи сиёсатининг ўзгармас моҳиятини кўрсатувчи яхши мисол бўлди.

Хитой ташқи ишлар министрининг ўринбосари ўз ҳукумати ўтказаётган ташқи сиёсатнинг асосий принципларини халқаро анжуманда баён қилиб берар экан, аслини олганда у тинчликка, хавфсизликка, халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам берадиган ҳар қандай таклифга қарши қаратилган позицияга ўтиб олди, деб ёзади «Непсава» газетаси. У Совет Иттифоқи билан «учинчи дунё» мамлакатлари орасига нифоқ солишга жуда кўп уринди. Унинг бутун нутқи Совет Иттифоқининг тинчлик сиёсатига бемаъни туҳматлар ёғдиришдан иборат бўлди.

Пекин ўтказаётган «янги» ташқи сиёсат деб аталмиш сиёсатнинг моҳияти асло янги эмас. Халқларнинг антиимпериалистик жипслашувига, тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолиш йўлидаги ҳаракатига зарар етказаётган Пекиннинг асосий концепциялари эскилигича қолаверди.

АНГЛИЯ ПАРЛАМЕНТИДА

ЛОНДОН, 18 октябрь. (ТАСС). Ўн ҳафта давом этган ёзги каникулдан сўнг Англия парламенти яна иш бошлади. Шу воқеа бошланган кунга атаб ҳукумат Буюк Британиянинг умумий бозорга қўшилганлиги тўғрисидаги қонунни имзолади. Қиролича томонидан имзолаш маросими ўтказилди. Консерваторлар ҳукумати мамлакат аҳолисининг катта кўпчилиги Буюк Британиянинг Европа иқтисодий ҳамжамиятига қўшилишига қарши чиққанлигига қарамай, бу қонунни парламентнинг ҳар иккала палатасида маъқуллатиб олишга муваффақ бўлди.

Бироқ, парламентнинг ўзида ҳам, унинг ташқарисида ҳам бу қонунга қарши кураш ҳануз давом этмоқда. Лейбористлар оппозициясининг талабига биноан умум палатасида бу масала устида яна музокаралар бошланди.

Парламентда умумий бозорга тааллуқли янги музокаралар 1973 йил 1 январдан бошлаб Буюк Британиянинг Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлиб кириш тўғрисидаги қонуний тақдирига таъсир қилолмайди. Бироқ, бундай музокаралар бошланганлиги ҳукуматнинг аччиғини келтирди. Чунки бу музокаралар кенгайтирилган умумий бозор мамлакатлари бошлиқларининг Парижда очиладиган кенгаши арафасида ўтказилмоқда. Бу кенгашда Англия Бош министри биринчи марта иштирок қилади.

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамиз областларида ҳаво кам булутли келади. Жануби-шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Чўл районларида шамолнинг тезлиги 7-12 метргача етиб, чанг-тўзон кўтарилади. Ҳарорат 13-18, жойларда 16-21 даража атрофида бўлади.

Тошкентда ҳавонинг очиқ келиши, шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиши кутилади. Иссиқлик кундузи 20-22, кечаси 3-5 даража бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.50 — Халқ контроли экрани. 19.25 — Ахборот. 19.40 — Саҳна усталари. **Асад Азимов.** 20.40 — Ахборот. 21.00 — Ўн минут музика. 21.10 — Пахта далаларидан дараклар. 21.30 — МОСКВА. 22.00 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. ЛИТВА ССР.. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.05 — МОСКВА. 18.10 — Янгиликлар. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Концерт. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 19.55 — **Шундай йигит бор** (бадиий фильм). 21.30 — ТОШКЕНТ. Ёшлар ижоди. 22.00 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.30 — Кинопублицист экрани. 23.30 — **Марианна** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/X да **Ойжамол.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/X да **Алишер Навоий,** 21/X да **Парвона.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Куч аттракциони — ака-ука Новаклар. Постановкачи жаҳоннинг экс-чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Г. Новак.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ҳайвон ва болаларга раҳм қил — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Жаннат излаб — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 1 да, кеч соат 9 да).

Менинг исмим — масхарабоз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА», ҲАМЗА номли, НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (кундуз соат 3 да, кеч соат 7.15 минутда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3, 5 да, кеч соат 8 да).

Полиция комиссарининг республика прокурорига иқрори (кундуз ва кечқурун). **Оловнинг бўйсундирилиши** (кеч соат 8 да) — «ЧАЙКА».

Ўғирлик (кундуз ва кечқурун), **Комедиантлар** (кундуз соат 12, 4 да ва кеч соат 8 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Агар сен эркак бўлсанг — (кундуз соат 12, 5 да, кеч соат 7 да), **Соҳибжамол малагим** (кундуз соат 2 да), кеч соат 8.30 минутда) — «МОСКВА».

Бу телба дунё — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

агрохимия кафедрасининг мудири (фан доктори, профессор);
агрохимия кафедрасининг профессори;
ботаника кафедрасининг катта ўқитувчиси;
ўсимликшунослик кафедрасининг ассистенти.

Конкурс муддати — бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Оржоникидзе райони, Институт почта бўлими.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА УРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ

Тошкент политехника институти, В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети, Тошкент халқ хўжалиги институти, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти, Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти, Тошкент чет тиллар педагогика институти, Самарқанд давлат университети, Самарқанд архитектура-қурилиш институти, Фарғона давлат педагогика институти, Фарғона политехника институти, Қарши давлат педагогика институти, Республика рус тили ва адабиёти педагогика институти, Бухоро педагогика институти, Қорақалпоғистон давлат педагогика институти, Андижон давлат педагогика институти, Тошкент автомобиль-йўл институти, Тошкент қишлоқ хўжалик институти, Самарқанд қишлоқ хўжалик институти, Самарқанд медицина институти, Тошкент медицина институти, Андижон медицина институти, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти, Тошкент алоқа электротехника институти ҳузуридаги

тайёрлов бўлимларига ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ.

Тайёрлов бўлимларига тўла ўрта маълумотга эга бўлган ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан демобилизация қилинган кишилар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимларига кирувчилар камида бир йиллик амалий иш стажига эга бўлиб, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари, совхозлар, колхозлар, ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмалари, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари тавсиялари билан келишлари керак.

Тайёрлов бўлимларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: ректор номига ёзилган ариза, тайёрлов бўлимига кириш учун йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асл нусхаси), характеристика, 3x4 см ҳажмида бош кийимсиз олинган 6 дона сурат, соғлиги тўғрисидаги медицина справкаси (286-форма), корхона ёки колхоз раҳбарлари томонидан имзоланган меҳнат ёки колхоз дафтарчаси.

Тайёрлов бўлимининг тингловчиларига стипендия тўланади. Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Аризалар 25 ноябргача қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1972 йил 1 декабрдан 1973 йил 1 августгача.

СИЗ ВА ГАЗ КОЛОНКАСИ

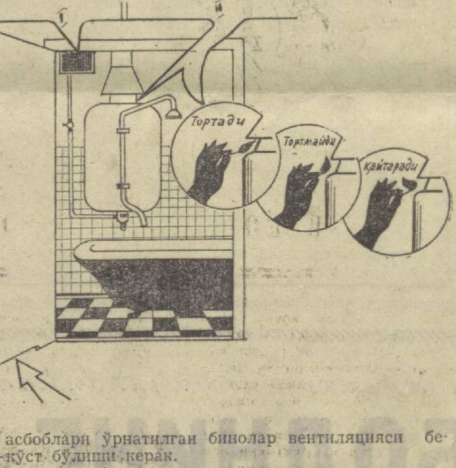

Газ асбоблари ўрнатилган бинолар вентиляцияси бекаму-кўст бўлиши керак.

Ванна колонкасидан фойдаланишдан олдин мўрининг тортишини текширинг.

Ванна колонкасидан фойдаланаётганда заҳарланиш ҳолларига йўл қўймаслик учун эшикдаги тирқишларни беркитманг.

Газопроводдаги ва ишламаётган газ асбобидаги кранларни очиқ қолдириш **қатъиян тақиқланади.**

Газ ҳидини пайқасангиз, мўри тортмаса, горелканинг ҳамма тешиклари ёнмаса асбобдан фойдаланманг!

Газ колонкаси бузилиб қолса, горрайгаз эксплуатация конторасининг газчи слесарини чақиринг.

Газ ҳидини пайқасангиз, дарҳол 04 телефони орқали газ хўжалигининг авария бригадасини чақиринг.

Ўзбекистон ССР Главгази.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Г. С. ЗАЙЦЕВ НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ПАХТА СЕЛЕКЦИЯСИ ВА УРУҒЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

1973 йилда кундузги ва сиртқи ўқиш учун **«селекция ва уруғчилик»** мутахассислиги бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар 1 декабргача қабул қилинади.

28, 29 октябрда

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ҒАЗАЛКЕНТ ШАҲРИНИНГ МАДАНИЯТ УЙИ БИНОСИДА

Ўзбекистон ССР 1972 йилги пул-буюм лотереясининг бешинчи чиқарилиши бўйича

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тираж эрталаб соат 10 да бошланади.

Кириш бепул.

Урта Осиё ихтисослаштирилган монтаж-созлаш бошқармасининг

ТОШКЕНТДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ИШГА ТУШИРИШ-СОЗЛАШ УЧАСТКАСИГА

(1-Саперная кўчаси, 27-уй)

Ўзбекистон ССР пахта тозалаш объектларида ишлаш учун

слесарь-монтажчилар, технологик ускуналарни созловчилар, электрик-монтажчилар, кучли электр ускуналарини созловчилар, газ электр пайвандчилар, тунукачилар, инженер-электриклар

КЕРАК

Иш ҳақи — ишбай ва вақтбай-мукофотли, район коэффициенти ва командировка пули тўланади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетининг инспекторларига учрашилсин.

«НЕФТЕПРОВОДМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ 2-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА

(Муқимий кўчаси, 98-уй)

бош бухгалтер ўринбосари; кўчма участкаларда ишлаш учун механиклар, юк тушириш ишлари бўйича мастерлар, автокранчилар, шофёрлар, ёқилғи аппаратураси бўйича слесарь

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 247. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 34697. Р. 02658.